

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Félévre 6 K., negyedévre 3 K. — f.
 Vidéken: " 9 " " 4 " 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Debrecen, Fő tér, Lamprecht-palota, földszint,
 az udvarban hátul.

A fekete golyó.

Az érsekújvári pályaudvaron tegnapelőtt agyonlőtte magát egy fiatal jogász. Egy szál rózsán kezdődött a tragédiája, a mit neki adott a leány, a kit ketten szerettek, végződött egy pisztolygolyóval, a mivel maga kellett, hogy szétroncsolja az agyvelejét. Fekete golyót huzzott: hálnia kellett. Három nappal ezelőtt Budapestén ölte meg magát egy fiatal jogászygyerek, Bakos Dezső, hasonló okból, az ifju Nemes Bálint gróf, a ki pár héttel ezelőtt távol idegenben röpitett golyót a fejébe, állítólag szintén amerikai párbajnak lett az áldozata. Az érsekújvári öngyilkos, Misik Kálmán rövid időn harmadik a kísértetiesen szomorú sorban.

Az embernek megreszket a szive: mi ez? Láthatatlan golyók süvitenek a levegőben. Fiatal emberek járnak közöttünk, az areuk rózsás, a szemük csillog, bennük és rajtuk élet és virulás, körülöttek ezernyi reménység. Csak ők tudják, hogy a karjukon egy láthatatlan, fagyos rémet vezetnek, a ki beléjük kapaszkodott, őket többé el nem eresztí, velük van nappal és éjjel, a tömegben és a magánosságban. Ez a halál, a mindenkinek bizonyos, de eljövetele percében mindenki másnak kegyesen elbuktolt. Csak nekik nem ilyen. Ok tudják, mikor fog jönni, hogy fiatal életüket időnek előtte tőlük ön-

kezükből elkövetelje. Előttük a látható sirlődör, fölöttük lebeg a koporsófedél, hogy eltakarja előlük a napot. A fekete rém ott mellettük egy állandó, soha el nem némitó figyelmeztető: ne szeress, ne dalolj, ne remélj, ne ne vess, álmat ne szőjj, tervet ne építs, mert tudnod kell, hogy te már nem vagy, a fiatalságod, arcod pirossága, szemed tüze, az élet, mely ereidben forr és izmaidban feszül: ez mind hazugság, hazugság. A te menyasszonyod özvegy menyasszony, a te boldog anyád sirató anyja, a te ruhád szemfedél, te halott vagy, hideg halott, ha még nyolevan esztendőre való élet is van benned.

Igy van ez: mert a fiatal ember zsebében ott van a fekete folyó, a mit egy ostoba, indulattól mámoros, gonosz pillanatban a galád véletlen urnájából kihuzott. A ki a két golyó közül ezt huza, annak egy bizonyos idő múlva meg kell hálnia. Meg kell hálnia könnyörtelen bizonyossággal, minden körülmények között, a maga kezétől. Ezt hívják amerikai párbajnak. Ennél borzalmasabb kieszelés nincs a világon. A halálra ítelt gyilkos szzenvedésénél, a ki csak huszonegy órával a kivégzés előtt tudja meg szörnyű végétét, százszorosan gyötrelmesebb, lelketlenebb a lassan ölé méreggel való megetetésnél. Irózatos titka egy a maga megölésére ítelt embernek és — egy másiknak, a ki tudja szó nélkül, irgalom nélkül, szive megrez-

dülése nélkül nézni ennek étellel teljes — haldoklását.

Az egyiknek titka immár kiderült. Zárját szétvetette egy pisztolylövés és megnyílt a sir szája, hogy beszéljen. Megborzadt tekintetünk keresi azt a — másikat. Titkát őrzi a perverzítésba tántorodott lovagiasság, az emberölés átkával fertőzött becsületszó. Vajjon lehet-e ez erősebb, mint az erkölcs, amely minden igazság hatalmával tiltakozik az ellen, hogy emelt fővel, büntetlenül, a tisztaság köntösjében járjanak közöttünk emberek, a kik egy gyalázatos véletlen parancsával koporsóba kergették azt, aki utjukban állott.

Az emberölésért bűnhödni kell akkor is, ha párbajban történt: csak éppen a párbajnak ez a legbiztosabban ölé, okvetetlenül gyilkos, gyáva és cudar fajtája tenné a vétkest a törvény ellen is immunnissá? Ugy tudjuk, a büntetőtörvényben van az amerikai párbajról külön paragrafus, minden erkölcs hangos szóval követeli, hogy a kiknek a paragrafus kezelése hivatásuk, ne maradjanak tétlenül. Egy szomorú és kegyetlen romantika árnyéka borult újabb időkben a fiatal lelkekre, ebben az árnyékban mérges növény burjánzik; az árnyékot el kell oszlatni az igazság világosságával, a bűrköt ki kell irtani a törvény vasával.

Keressd az asszonyt.

Irta: *Kövér Ilona.*

A kik a jelekből tudnak jósolni, már két esztendő házas életünk után ránk süttök, hogy bennünk támad új életre Philemon és Baucis mithoszi alakja.

A következők igazat adott nekik. Egy kis árnyalatát vetem itt papírra annak, a mi engem Philomonnal izmosított.

Velem született véralkatomnál fogva a hü férjek rendéhez tartozom, de azért aig két éves házasságom után engem is megkísértett a sátn Hidvégi Ella színésznő képében.

A Tátrában ismerkedtem meg vele, a hol a feleségemmel fürdőztünk. Kezdetben csak obligát udvariasságból érintkeztem vele, de képzelhetlen kacérsága hova hamarabb esztelenségekre hódított. Ilyen esztelenség egyik fattyu hajtása volt az, mikor szavamat adtam a szép Ellának, hogy másnap reggel átkísértem Gölniere, a hol senki se ismer s a hol együtt töltjük az utolsó napot, mielőtt visszater a fővárosba, a hova kötelezettsége szólítja.

Nem mondom, hogy egy-egy józanabb percében nem ágaskodott föl a lelkiismerem-

tem a feleségemmel szemben, de aztán ismét hatalmába ejtett az első kaland gondolatának varázsa.

Egy rémmód elkoptatott ürügyet találtam az én gyermekesen naiv asszonykám vitelére.

Este 7 óratól 11-ig ugy kerülgettem Erzsikét, mint a hagyományos macska azt a bizonyos kását. Vagy tízszer belekaptam mig végre világra szütem a következőt:

— Erzsikém lelkem, én holnap fölmegek Kassára, meglátogatom szegény Sándert bácsit.

— Tán illő volna, hogy veled tartsak.

— Szó sines róla, gyermekem. Még, nem is ismered a nagybátyámat s az efféle agglégényt zavarba ejtene egy nólátogató, a kit mint fekvő beteg nem is bírna illón fogadni.

— Ebben igazad van.

És másnap akadály nélkül eljutottam Gölniere, a hol a színésznő társaságában töltöttem az egész napot.

Hazudtám azonban, ha azt állitanám, hogy utób nem bántott a lelki mardosás, mikor a feleségem az ő szüziesen ártatlan ábrázatával a nagybácsi hogyléte felől tudakozódott

Kurta feleletekkel tértem ki.

Pár nap múlva utóért a nemezis. A fürdőbe hirtelen betoppant Kóray Miklós fiatal járásbíró képében, a kivel mérhetlen szerencsétlenségemre Gölniebányán össze találkoztam.

Nem volt rá alkalom és idő, hogy Kórayt, régi jó cimborámat és iskolatársamat eleve felvilágosítsam a dolgok állását illetőleg és hallgatásra intsem.

— Hogy érkeztél tegnap Gölnieről? — kérdezte a szerencsétlen firma.

Meglehetősen ügyetlenül igyekeztem kipurózni a dolgot.

— En Gölnieről, hisz én nem is voltam Gölnieren, még a tájékan sem.

— Mi a patvar! Csak nem akarod rám sütni, hogy hallucinálók?... Hisz köszüntöttük is egymást.

— Hát az legfeljebb valami hasonmásom lehetett, mert én tegnapelőtt Kassán voltam a beteg nagybátyámmal.

És egy szemhunyorításomból végre megértette a szerencsétlen, hogy milyen esávába hozott. Mint régi kenyeres pajtásom, nem szólt többé az ominózus ügyről.

De a olt fürdőnek egy Xantippéje, özv. Zsarátokné, a kinek már lévén Sob-

Politikai hírek.

A hunyadmegyei főispánság. A hunyadmegyei főispáni szék betöltése dolgában a miniszterelnök még nem döntött. Két komoly jelölt van: Mara László hunyadmegyei alispán és Hollaky Arthur, az udvarhelyi főispán, Hunyadmegyéből nyert információ szerint az egész megye közönsége Mara László alispánt óhajtja, a ki a megye osztatlan bizalmát és szeretetét bírja s a ki odaváló vagyonos földbirtokos.

Függetlenségi jelölt Nagy-Károlyban. A nagykárolyi függetlenségi párt ma megtartott jelölési értekezletén a kerület képviselője dr. Varságh Zoltánt, a „Negyvennyolcas Ujság” című lap volt szerkesztőjét és kiadótulajdonosát jelölte a szabadelvű párt jelöltjével, gróf Károlyi Györggyel szemben. Dr. Varságh Zoltán a jelöltséget pártokivüli függetlenségi programmal el is fogadta és már le is utazott a kerület székhelyére, Nagy-Károlyba, a hol vasárnap mondja el programbeszédét. A jelöltet a függetlenségi párt mindkét árnnyalata támogatja: e végből legközelebb leutaznak a Szederkényi Nándor elnöklete alatt álló párt részéről: Molnár Jenő és Eitner Zsigmond, a függetlenségi Kossuth-párt részéről pedig: Lengyel Zoltán, Bakonyi Samu és még több képviselő.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház mai ülése. —

A magyar parlamentnek sok sivar péntekje volt már, de ennek csufosabb aligha. A karzatokon tíz ember gunyuszt, az is kétségbeesetten tekint az unalomnak erre az ordög-szigetere. A teremben sok jó akarattal, ha harminc embert összeolvashatnánk. Közülük ott áll — Várady Károly és beszél... Hát nincsen igaza a pénteki napról szóló babonának?

Az egyetlen ember, a ki megelégedetnek látszik, gróf Khuen-Hédervary, a ki ott ül a Deák Ferencz helye mellett (arra a historiai emlékü helyre leülni többet már igazán nem mer) s sugárzó jó kedddel beszélget szomszédjával, a jó öreg Rónay Jánossal. Azt meséli, hogy miért nem utazott mégis Egyiptomba. Még akarja várni, hogy ki lesz a — Tisza utódja, a kit — úgy látja — mégis csak megneznek.

Apponyi is itt van: az ő arcáról is őszinte vidámság sugároz le. Annyira jókedve van, hogy Gajári Géza délfelé egyszerre lelkendezve jelenti a buffetben:

— Hihetetlen! Apponyi fűtőrézsvé ment végig a folyosón!

ratese, a másik férjével szemben folytatta mesterkedését.

A malóros nap estélyén a séta alkalomával az elővezgyült Nantippe a feleségéhez szegődött és mikor kettősben haladtak, nem látván engem a kissé távolabb levő löcön, így szól az én naiv Erzsikémhez: Mennyire sajnáltam ma magácskát, édes szép gyermekem.

— Mi adott erre önnek okot nagyságos asszonyom.

— Mert ime, maga is eljutott, a mi közös sorsa minden asszonynak: megcsalja a gyönyörűséges ura.

— Engem? nyitotta tágira Erzsike az ő tiszta égboltszínű szemeit.

— Hát nem azt állítottam tegnapelőtt, hogy Kassán töltötte a napot a nagybácsi beteg ágya mellett. Es most kislú, hogy asszony van a játékban.

Azt hittem, hogy apró rongyokra szagatom ezt a szipirtívót. Remegve vártam a feleségem választát. Megszólt az ő édes muzsikájú hangján.

— Nekem azt mondta az uram, hogy Kassán volt és Jenő sohase hazudik.

Ez alkalmából mégis föllentett, mert szemtanu állítja.

— En jobban megbizom az uram szavában, mint egy idegen szemében. Az az ur bizonyára mást ismert el helyette.

— Aztán mit fűtült? — kérdezte kiváncsian Borbély György.

— Hát azt, hogy:

Szabad péntek, szabad szombat.

Szabad szappanozni...

A kormánypart haruspexei aggodalmasan csóváltgadják a fejüket.

— Nagy bajok lesznek.

A teremben pedig folyik az obstrukció. Az Ugron-párt minden egyes tagja felszólal a cimhez s fel fog szólni minden egyes pontjához a törvényjavaslatnak. Ha az obstrukció többi mesterfogásait is tekintetbe vesszük, akkor hamar elképzelhető, hogy meddig tart még ez a borzalmas semmittevés.

Különb, hogy miként folyt le a mai ülés, ime belőle kis izelítő:

A cimkérdés.

Percel Dezső elnök háromnegyed tízenegy óra felé nyitotta meg az ülést. A jegyzőkönyvet hozzászólás nélkül hitelesítették s mindjárt áttértek a napirendre.

Lovász Márton szólott elsőnek a cimkérdéshez. Ajánlott a javaslat címe helyett jobbat, a melyben kidomborodjék a magyar hadsereg fogalma is. Azonban csak akkorra kérte a módosítványt elfogadását, ha a pártja többi tagjától benyújtott módosításokat nem fogadja el a Ház.

Várady Károly: A cim éppen olyan mint a javaslat: rossz. Ez is Münnich Aurél előző felületességére vall, a minél csak a közjogi felfogás ellen lehet nagyobb kifogás. Majd rátért az előtte benyújtott ellenindítványokra. Valamennyit magyarázta s mindegyiket ajánlotta elfogadásra. Ovatosságból azonban, ha netalán a parlamentnek még sem azok kellene, hanem mindénáron keresnék, hol az ő indítványa, ő is terjeszt be ilyen.

Elnök: Miután szövegre senki sinesen feljegyezte...

— Hát én ki vagyok? — érdeklődött Molnár Jenő.

Elnök: A házszabályok azt rendelik, hogy a szónokoknak fel kell iratkozniok a a jegyzőkönyv.

Molnár Jenő élt is az engedelemmel s ugyanecek Münnich Auréllal polemizált.

— Az előadó ur azt állította — mondta — hogy 69-től 74-ig évenként állapították meg az utjonekat.

— Ilyen badarságot sohasem beszéltem! — indignálódott az előadó.

— Tessék rám cáfalni! — válaszolta Molnár Jenő.

— Ez aztán más kérdés: igazán nem volna érdemes fáradozni vele.

Molnár Jenő azonban elmésen és fordulatosan kivágta magát a kényes szituáció-

— Micsoda romlatlan gyermek magácska. De hisz mind ilyenek voltunk. Es mondja csak, mit tenne, ha meggyőződök róla, hogy az ura megcsalta?

Csodálatos erélyességgel mondta és olyan ábrázattal, a mely valódi asszony ideállá tette ezt a gyermek teremést.

— A mig csalhatatlan bizonyítékom nines ellene, nem szabad, nem volna lelkem kételkedni benne.

— És ha meggyőződök róla, hogy megcsalja?...

— Akkor... akkor nem tartanám méltónak, hogy keseregjem fölötte. En csak bizva tudok szeretni és ha bizalmam megtört, még pedig alapos okon fásult megvetés következik.

Szavamra mondom — ez volt az első hazugságom, de az utolsó is a feleségemmel szemben, a ki iránt valódi fakir hűséggel viseltetem és ha mint sok rosszak leje gyanánt rámutatnak, én fordított értelemben mondhatom el, ha mint férjek példányképét állítok föl: „Hát igen, az vagyok: de hogy ki tett azzá — „Keresd az asszonyt.” Mert higgyétek el, hogy kilenc százalékkal volna kevesebb a megcsalt asszony száma, ha nem szitánák bennük a visszatorlás vágyát örökös kétkedéseikkel.

ból s a közös hadseregen csipve még néhányat a Szederkényi Nándor indítványához csatlakozott.

Mi unalmas?

Utána Csávolszky Lajos emelkedett szövegre. A maga temperamentumos módján támadta a cim kérdésének ötletéből a kormányt. Molnár Jenő személyes kérdésben szólott még, aztán Nyiri Sándor honvédelmi miniszter összegezte a vita anyagát.

A miniszter Rakovszky tegnap benyújtott indítványával foglalkozik. — Rakovszky ugyanis azt követeli, hogy a március 1-től december 31-ig önként belépett utjonekrol a honvédelmi miniszter pontos kimutatást terjesztszen be. Indítványának indokolásában azt mondotta, hogy itt törvénytelen dolgot követnek el, leplezett módon utjoneznak, mert az önkéntesen jelentkezettek nem veszik a létszámba, a mi eszerint nagyobb annál, a mit megszavaztak. Az önként belépett utjonek száma körülbelül 5700. Reméli, hogy Rakovszky visszavonja az indítványát, melynek most már semmi értelme nines.

Kaasnak az a felfogása, hogy exlexben minden törvény hatályát veszti és így a póttartalékosok behívása törvényellenes, egészen alaptalan. Kaasnak egyebekben megköszönte a rokonszenvét, de ezt csak a komoly munka terén akarja kiemelni s kéri, nyujtszen neki módot a munkára. A most folyó küzdelem az egész ország előtt már az utálatilag unalmas. (Nagy zaj.)

Endrey Gyula: Most már nem a babéért, hanem a babért küzdenek. (Derütség.)

Az előadó.

Münnich Aurél reflektál az elhangzott kifogásokra és a határozati javaslatokkal foglalkozva, azok elvetését, illetve azokkal szemben az eredeti szöveg elfogadását kéri.

Záróbeszédok.

Elnök: Joguk van még szólni azoknak, a kik a cimhez határozati javaslatot nyujtottak be.

Szederkényi Nándor: Él a zárzó jogával. Ok a 67-es törvényeknek már elvből ellene vannak és hogy most harcuk mégis odairányul, hogy a 67-es törvények betartassanak, azt nem másért teszik, mint rámutatni akarnak a tuloldal 35 éves mulasztásaira tévedéseire és alkalmat akarnak nyujtani, hogy hibájukat jóvá tegyék. Ellenindítványát fenntartja.

Okolicsányi László: Az elhangzott érvek nem alkalmasak arra, hogy álláspontját megváltoztassa. Ezért indítványát, a mely így szól: A törvényjavaslat címe helyett tétessék: „A magyar sorhadi csapatok, haditengerészlet és honvédség számára megállapított utjonejutalék mennyiségének az 1903 év végéig való fentartásáról” fenntartja.

Kaas Ivor báró: Benyújtott módosító indítványa ez: Törvényjavaslat a magyar, mint az összes hadseregi kiegészítő részének számára — az 1899. évi VI. t.-cz. 8, 14, 25, valamint az 1890. évi V. t.-cz. 3 es 4 §-ai rendelkezésének megfelelőleg — az 1903 évtől számítandó tíz esztendőre megállapítandó utjonejutalék tárgyában. Indítványát hosszan megindokolva fenntartja.

Az első szakasz.

A záróbeszédok után a határozati javaslatokat elvetették s a cimét elfogadták.

Az első szakaszról Polónyi Géza szólt fel, a ki pártja megbizásából megindokolja Holló ismert s elfogadott határozati javaslatát. Ebből kiviláglik, hogy nem mondta le a magyarnyelv érvényesítéséről a hadseregben. Különb, is ezen határozatot békefeltételként fogadta el a kormány.

Tisza István erre kijelenti, hogy a javaslat érintetlenül hagyja a felségjog megállapítását.

Polónyi azonban szintén kijelenti, hogy álláspontját fenntartja. Kifogásolja a miniszterelnök választát. Az nem olyan, a melyet a párt elérni célozott, hogy a felségjogokban befoglaltatik-e a vezérleti és a

szolgálati nyelv. Mivel azonban a miniszterelnök szerint befoglaltatik, kénytelen ezt a kérdést pártja elé vinni. Pártja elé annyival is inkább, mivel a megállapodásnál ez nem úgy értelmezett.

Tisza nem érti a Polonyi skrupulusait. A javaslat nem dönt a kérdésben, csak nem prejudikál a kérdés eldöntésében.

A vita folytatását holnapra halasztották.

Egyház és iskola.

Presbitéri gyűlés. A debreceni református egyház presbitériuma holnap délelőtt 10 órakor rendes gyűlést tart, Kiss Aron püspök és Simonffy Imre főgondnok elnöklété mellett. A tizenegy pontból álló tárgysorozaton javarészt folyó ügyek szerepelnek, különösen esperesi és bizottsági jelentések. E gyűlésen kerül bejelentésre, hogy a főgimnázium Sinka Sándor igazgatót, a felsőbb leányiskola pedig Dóczy Gedeon igazgatót küldötte ki az egyháztanácsba képviselőül.

Szmracsányi püspök újévi körlevele. Szmracsányi Pál, a nagyvárad-i róm. kath. egyházmegye püspöke most bocsátotta ki újévi körlevelét, melyben vallásoságra, példás felebaráti szeretetre és vallási türelmességre buzdítja az anyaszentegyház híveit. A körlevél aggódalmas hangon emlékszik meg a haza egét borító vésztojósó fellegerkről s a társadalmi béke szükségességét hangsúlyoztatja. Végül áldást oszt a püspöki körlevél, mely hivatalosan Vízke-rezt napjáról kelt.

VIDÉK.

Küzdelem a vadorzókkal.

— Izzalmas kaland az erdőn. —

(Saját tudósítónktól.) Az Almásy gróf sarkadi uradalmával határos Ant, Gyulavarsánd és Fekete Gyarmat községek valóságos fészkei a híres, vakmerő orvvadászoknak, a kik a grófi erdők vadját ugyancsak pusztítják.

Utóbbi időkben az úgy nevezett gervácsi pagonyba kaptak a robcik, ahol őzet, fácánt, foglyot, vad pulykát akasztottak a tarisznyaszíjra. Hyross Béla főerdész kiadta tehát a parancsot, hogy az erdőőrök szigorúan tartsák szemmel a pagonyt, s maga is lesbe állott, hogy a vadorzókat elcsíphesse. Minap a Körömeder szélén gyanus puskás ember bukkant föl az esti szürkületben. A vállára két őz volt kötözve. A főerdész gyorsan intézkedett, hogy az erdőőrök kerítsék be a vadorzót, maga pedig a meglepett ember elé ugrott:

— Állj meg, ki vagy?

— Mi köze hozzá — volt a felelet.

Az erdőőrök galléron fogták a lesipuskást, akiben Mile Litru varsándi gazdára ismertek. Az orvvadász a szemrehányásokra vállat vont:

— Akármint beszéltek, József főhercegtől is hoztam már nyolc őzet, a gróftól sem ki-mélem.

A fegyverét azonban semmiképpen nem akarta átadni. Dulakodva igyekeztek a falu felé, miközben a Körös folyó partján a bokorból egymásután öt-hat fegyveres ember tűnt elő. Távollról pedig lövés hallatszott. A főerdész embereivel csónakon a tulsó partra vezetett s óvatosan a puskások után nyomult.

Egy Reif Károly nevű züllött szobafestő, hírhedt orvvadász hirtelen szemébe került egy társaitól messze elmaradt erdőőrnek s az elköszött fegyver kiadását követelte, revolvért szegve egyik erdőőr mellének. Az őr viszont cölözsára emelte fegyverét. Egy füttyszóra hirtelen több puskás férfi futott most előre s egyszerre nyolc-tíz fegyvereső meredt az erdőőr mellének.

A szorongatott ember úgy menekülhetett kétségbejött helyzetéből, hogy az elköszött fegyvert visszaadta, mire a merénylők megfuttak.

Mikor a főerdész és az erdőőrök észrevették a dolgot, a vadorzók már meszsziről lövöldöztek visszafelé: de szerencsére nem találtak.

A „Mármaros“ 40 éves jubileuma. Egy vidéki újság jubileumot ül. Csak nem félszázados jubileumot. Nagy szó egy vidéki lap életében, mikor a fennállás 40 esztendő

évfordulóját ünnepli. A jubiláló újság Mármaroszigeten megjelenő „Mármaros“, a mely a napokban töltötte be megindulásának 40 évét. Az újság szerkesztője ez alkalomból díszszámot adott ki, a melynek első oldalán a lap eddigi szerkesztőinek fényképét közlik. A szép jubileumhoz mi is gratulálunk.

Nagy sikasztás az érmihályfalvai vasutállomáson. A közel-fekvő Érmihályfalva vasúti pénztáránál e héten, a rovincsolás alkalmából nagyobb sikkasztásnak jöttek a nyomára. A sikkasztást *Tucákovich Béla* pályafelvigyázó követte el, ki hosszabb ideig a személpénztárhoz volt beosztva és e néhány hónap alatt *háromezer koronát* sikkasztott el a Máv. hivatalos pénzből. *Tucákovich* a műveltebb altisztek közé tartozott, a hadseregben önkéntesi évet szolgált tisztú minősítése is volt. Régebben, pár év előtt a debreceni állomáshoz volt beosztva. A sikkasztó pár hét óta jegyben járt egy érmihályfalvai úri leánnyal; ez a viszony azonban most természetesen felbomlott. *Tucákovich*ot, a ki beismerete bűnét, csendőrkök szállították be a nagyvárad-i kir. ügyészséghez.

Nyiregyháza csatornázása. A vidéki városok — Debrecen kivéve — sorban kezdik kiépíteni csatornahálózatukat. Nyiregyházáról jelentik, hogy az ottani csatornázás tervének elkészítésére, a polgármester felkérése folytán, a földművelési miniszter közeget küld ki. A terv elkészülte után azonnal megkezdik a munkálatok fogantatását.

Véres karpárhaj. Fehérgyarmati levelezőnk véres kimeneteli párviadalról értesít bennünket. *Gulácsy Tibor* a fehérgyarmati járás szolgabírája és *Gilánszky Kálmán* Károlyi Sándor gróf gazdatisztje között, ugyanis a napokban szóváltásból kifolyólag lovagias affér keletkezett, a melynek folytatása párviadal volt. A párbaj tegnapelőtt folyt le a fehérgyarmati kaszinó nagytermében és *Gulácsy Tibor* súlyos megsebesülésével végződött. *Gilánszky* jobb kezét vágta át *Gulácsy*nak. Az orvosok véleménye szerint *Gulácsy* a jobb kezére béna marad.

Máglyahalál. Eperjesről borzalmas öngyilkosság okát közli velünk tudósítónk *Szilágyi Jánosné* öngyilkossági szándékból leöntötte ruháit petroliummal és meggyújtotta. A szerencsétlen asszony borzalmasan összeégett és meghalt. Tettét — mint írják — azért követte el, mert hónapok óta olyan rettenetes fogfájásban szenvedett, hogy sem éjjele, sem nappala nem volt. A borzalmas eset nagy megdöbbenést okozott Eperjesen.

MULATSÁGOK.

A polgári-kör tánczvigalma. A Polgári-Körnek f. hó 23-án tartandó tánczvigalmára a rendezőség a hölgyeket igen kedves és maradandó emlékü táncrenddel fogja meglepni, melyek *Dávidházi Kálmán* díszműves művészetét dicsérik. A talpalávalót nem *Rácz Károly*, mint a hogy a meghívókon tévesen jelezve van, hanem Magyarai testvérek teljes számu kitűnő zenekara fogja reggeli 6 óráig huzni, szóval a rendezőség mindent lehetőleg elkövet, hogy a Polgári-Kör bálja régi jó hírnevét még kedveltebbé tegye. A meghívók szétküldése folyamatban van, mindazon által akik téve-

désből nem kaptak volna és erre igényt tartanak, forduljanak *Rácz Gyula* főrendezőhöz (Városház kiadó-hivatal) vagy a körhelyiségébe (Piacz, Vecsey-ház.)

A Stern-kefegyár bálja. A Stern József és Testvére Kefegyárának munkásai s munkásnői február hó 6-án táncestélyt rendeznek a Margitfürdő villanyvilágított dísztermében. A mulatság, mely minden évben nagyszerű szokott lenni, este 3 órakor kezdődik. A zenét *Kiss Béla* kitűnő bandája szolgáltatja.

SZÍNHÁZ.

Óvóintézkedések a színházban.

— A főkapitány rendelete. —

Debrecen, január 9.

A chikágói nagy színház katasztrófa újabb óvóintézkedéseket provokált minden színháznál. Rend szerint egy-egy ilyen borzalmas katasztrófa ad impulzust ahhoz, hogy a legszigorubb módon intézkedjenek a tűzrendészeti szabályzat betartásában.

Végh Gyula rendőrfőkapitány is kiadta rendeletét. Ez elsősorban abban kulminál, hogy a színháznál a tűzrendészeti szabályzat minden eddig elnézett legkisebb rendelkezést is szigoruan be kell tartani. Rendeletben adta ki, hogy a karzatr. ezental egy lélekkel sem szabad több embert bebocsátani, mint a hány részére a szabályzat engedélyt ad. Ezentel tehát a jegyszédőkkel, rendőrök, tűzoltók és ingyenjegyesekkel együtt háromszázötven embernél több a karzaton nem lehet. Ugyanílyenképen követelik meg, hogy az állóhelyre 140-nél több nézőt be ne bocsátsanak.

A főkapitány rendelete további részében megtiltja a pótszékek alkalmazását s elrendelte, hogy a vasfüggöny minden felvonás után lebecsátandó.

A főkapitány óvóintézkedéseket célzó rendelkezése még több pontot ölel fel, a melyeknél kívánatos, hogy ne maradjon a papiroson, de lelkiismeretesen hajtsák végre. A rendőrség se maradjon az utasításnál, hanem szigoruan ellenőrizze a végrehajtást.

Bajusz. Verő György kedves daljátékát láttuk az este elsőrendű előadásban. A reprizt, melynek szereposztása a régi volt, szemellátható élvezettel fogadta a közönség is. *Felhő* Rózi tökéletes, kitűnő játéka mellett a *Krémer-pár*, *Iványi*, *Csige Ilonka*, *Szilágyi*, *Havasi Szidi* s főleg *Patáki* voltak azok, kik teljes mértékben rászolgáltak a közönség zajos tetszésnyilvánításaira. Apró szerepeikben *Nagy János* és *Torkos* ügyeskedtek.

Színházi hírek. Szombaton kerül színre *Dumas* Sándor 3 felvonásos színműve „A kaméliás hölgy“, a színmű szereposztása a következő: *Duval Armand* — *Klenovits György*, *Duval Georges* — *Sebestyén Géza*, *Rieux Gaston* — *Patáky Béla*, *Saint Gaudens* — *Csiky László*, *Gustave* — *Iványi Antal*, *Giray* — *Krasznay Ernő*, *Varville* — *Csernyi Béla*, *orvos* — *Szilágyi Aladár*, *Arthur* — *Nagy János*, *Gauthier Margit* — *Hahnel Aranka*, *Nénette* — *Csige Ilonka*, *Prudence* — *Havasi Szidi*, *Nanine* — *Püspöky Rózi*, *Olympe* — *Székely Ilona*, *Ráthonyi Tilla* betegsége miatt „Aranyvirág“ promierje jövő vasárnapra halasztatik, helyette

szíre kerül a „Tavas” című nagy operett, melynek főbb szerepeit Felhő Rózsi, R. Réthy Laura, Krémerné Lili, Püspöky Rózsi, Székely Pionka, Mezei Andor, Krémer Jenő, Iványi Antal, Karacs Imre és Szilágyi Aladár játsszák. Délután Abonyi Gyula 3 felvonásos népszínműve a „Bettyár kendője” kerül szíre, melyben Buzi Zsófi szerepét Felhő Rózsi fogja játszani.

Az aranyvirág premierje elmarad. A Bob herceg szerencsés szerzőjének új operettjére készült a színtársulat. Úgy volt, hogy ez az az operett, az Aranyvirág vasárnap este kerül bemutatásra. A premier azonban Ráthonyi Tilla betegsége miatt elmarad és helyette a Tavasz operett kerül szíre.

UJDONSÁGOK

Simonffy Emil királyi kitüntetés.

A legújabb kir. tanácsos.

Debrecen, január 9.

A debreceni Zenede igazgatóját, németújfalui Simonffy Emil őfelsége királyi tanácsossá nevezte ki. A koronás, felkent uralkodó részéről jött eme kitüntetés méltó betetőzése volt azon ünnepléseknek, melyek Simonffy nem rég tartott jubileuma alkalmával lezajlottak. Es e királyi kegy egyuttal elismerése is volt annak, hogy Debrecen város érdemes férfit ünnepelt akkor, mikor osztatlan nagyrabecsülését és meleg halálját fejezte ki pár héttel előbb Simonffy Emilnek.

Mindenki tudta különben, hogy ez a kitüntetés nem maradhat el Simonffy Emil maga volt tán egyedül, a ki sem nem várta, sem nem kívánta ezt a legújabb címet, mely dísz és tekintélyt ad viselőjének. Pedig édes atyja is királyi tanácsos volt és a fia nem volt méltatlan apjához.

A legfelsőbb királyi kézirat, mely tegnap látott napvilágot a hivatalos lapban s mely bizonyára örömet fog okozni Simonffy tisztelői körében, szóról-szóra így hangzik:

A személyem körüli magyar minisztérium ideiglenes vezetésével megbízott magyar miniszterelnököm előterjesztése folytán Simonffy Emil, a debreceni Zenede igazgatójának, a zeneoktatás terén szerzett érdemei elismerésül a kir. tanácsosi címet díjmentesen adományozom.

Kelt Bécsben, 1903. évi december hó 31-én.

Ferencz József s. k.

Graf Tisza István s. k.

*** Vasárnapi istentiszteletek.** Holnap, vasárnap a református templomokban a következő lelkészek tartanak istentiszteletet: Nagytemplomban Szele György, Kistemplomban Dicsőfi József, Újtemplomban Könyves Tóth Kálmán, Ispotályi templomban Uray Sándor, Csapókerti imaházban Kovács János. A Homokkert alakuló parokhiája nem tesz rendszeres jelentést istentiszteleteiről, ezért a szolgáló lelkész nevét nem közölhetjük.

*** Miniszteri biztos Debrecenben.** Budaházy Kálmán miniszteri titkár, a földművelésügyi miniszter által kiküldött miniszteri biztos folyó január hó 13-án városunkba érkezik, hogy az állami méneknek a fedezetési állomásokra kiosztását e hó 14-én eszközölje. A mén-

kiosztás, mint már jeleztük, reggeli 9 órakor veszi kezdetét a méntelep helyiségében. A miniszteri biztos 15-én tovább utazik Szatmárra, az ottani teleposztály ménjeinek kiosztása végett.

*** Alexander Bernát Debrecenben.** Alexander Bernát, egyetemi tanár, a legnagyobb gondolkodó elmék egyike, kinek nevét az egész tudományos világ ismeri, holnap délelőtt Debrecenbe érkezik. Alexander holnap este végig hallgatja a Zenedében rendezendő nagyszabású hangversenyt, melynek műsorán az ő Erzsike nevű leánya énekel, Térei Emma zongorázik és Anisz Aladár hegedül.

*** Arckép leleplezés a városházán.** Debrecen városa megfésztette Simonffy Imre kir. tan. volt polgármester arcképét. Az arcképet, a mely Rajzó Miklós művészetét dicséri, vasárnap délelőtt tizenegy órakor leplezik le a városháza tanástermében. Az arckép leleplezésen a tanács tagjain kívül valószínűleg jelen lesz Simonffy Imre is.

*** Térei Emma hangversenye.** Térei Emma zongoraművésznő holnap reggel Debrecenbe érkezik s este 7 órakor hangversenyt ad a Zenede dísztermében. Főlegesen nek tartjuk külön méltatni városunk kitűnő leányának művészi képességeit; utalunk egyszerűen arra, hogy a holnapi hangversenyen az Országos Zeneakadémia s az összes fővárosi zenelapok képviseltetik magukat. Pár napra a debreceni hangverseny után Térei Emma Budapesten, a Royal nagytermében ad koncertet, mely elé a fővárosi zenei intelligenciája már most is nagy érdeklődéssel tekint. Hisszük, hogy az a néhány jegy, mely még zenemű kereskedéseinkben kapható, mind elkél a mai nap folyamán s holnap este zsúfolt ház fog tapsolni Térei Emmának.

*** Burmester Willy Debrecenben.** A Burmester magyarországi körútja február 10-én kezdődik. A nagy hegedűs e napon Budapesten, 12-én Szegeden, 14-én pedig Debrecenben ad hangversenyt. Burmester valószínűleg a Bikában tartja meg hangversenyét, melyre e hó második felében már jegyek is lesznek kaphatók.

*** Csánky Viktor beteg.** Résztvétel értesülünk, hogy Csánky Viktor kir. tanfelügyelő ágyban fekvő beteg. A tanfelügyelőt heves influenza döntötte ágyba, már egy héttel ezelőtt és betegsége oly makacs, hogy legalább egy hét kell, míg szobáját elhagyhatja.

*** Ingyen fa a szegényeknek.** Debrecen város humanus tanácsa huszonöt öl tűzfát bocsát a szegények rendelkezésére. Evégből megbízta Udvarhelyi Géza tb. tanácsnokot, városgazdát azzal, hogy a fát vágassa fel, Illéssy Gyula aljegyzőt pedig azzal, hogy a fa kiosztásáról gondoskodjék. Kétszáz család fog a fenti famennyiségből tüzelőt kapni. Azon szegény lakosok, kik igényt tartanak az ingyen fára, kérjenek a kerületi rendőrkapitányságtól szegénység ügyüket igazoló utalványt s vigyék fel a jegyet Illéssy jegyzőhöz, lehetőleg a jövő hét folyamán. Ez esetben a fát mához egyhétre szét fogják osztani.

*** A magántisztviselők nyugdíja.** A belügyminiszter jóváhagyta a Magántisztviselők Országos Nyugdíj Egyesületének

módosított alapszabályait, a melyek intézkedései közül különösen két üdvös újítás emelendő ki. Az egyik a visszaható biztosítás, a mely lehetővé teszi, hogy azok, a kik eddig valamely gátló körülménynél fogva nem léphettek be az egyesületbe, mulasztásukat részben vagy egészben pótolhassák. A másik a nőtisztviselőknek teszi lehetővé, hogy munkaképtelenségük esetére s aggkorukra ők is nyugdíjat biztosíthassanak maguknak. Mindkét módosítás lényeges haladást jelent ezen egyesület életében, mely szociális jelentőségű céljainak megoldására most már tekintélyes anyagi erővel rendelkezik.

*** Bihar altábornagy Debrecenben.** Bihar Ferenc altábornagy, a budapesti I. honvédkerület parancsnoka a tegnapi délutánt Debrecenben töltötte. Az altábornagy csak átutazóban volt Debrecenben, katonai körökkel nem érintkezett s még az esti gyorsvonattal Szatmárra utazott.

*** Simonffy Imre felgyógyult.** Örömmel jelentjük, hogy Simonffy Imre kir. tanácsos, Debrecen volt polgármestere teljesen felgyógyult komoly, sőt válságos betegségből. Az öreg ur tegnap már látogatásokat fogadott és holnap délelőtt már valószínűleg elnökölni fog a ref. egyháztanács gyűlésén.

*** Szabad iskola.** A szabad iskola szokott helyiségeiben vasárnap, f. hó 10-én délután 3 órakor sz. orvosi tudományból előadást tartanak. Az Eötvös-utca iskolában: dr. Tüdös Kálmán ur. A Jókai-utcai iskolában: dr. Brunner Lajos ur. A Miklós-utcai iskolában: dr. Legányi Gyula ur. A Bank-utcai iskolában: dr. Losonezy Álmós ur. A tanítás ingyenes. Szívesen látunk minden felnőtt embert. Látogassák minél többen ez érdekes és tanulságos előadásokat. Az Intéző-Bizottság.

*** A névmagyarosítás megkönnyítése.** A statisztika örvendetes tanúságot tesz róla, hogy a névmagyarosítások száma évről-évre erősen növekszik. Ha a magyarosodás ezen a téren nem ölt még nagyobb arányokat, úgy ennek okait kétségkívül abban kell keresnünk, hogy sok embernek, a ki pedig szívesen venne föl magyar nevet, vagy ideje vagy módja nincs, hogy megszerezze a kellő okiratokat. Különösen az erkölesi, meg az illetőségi bizonyítvány beszerzése jár nagyon sok esetben tetemes fáradsággal és költséggel. A kormány, úgy látszik, tudatában van annak, hogy éppen ez a két okirat; az erkölesi és illetőségi bizonyítvány gyakorta nagy bajjal jár a félre néve és hogy a névmagyarosítások fokozódásának utjából a lehetőség szerint elhárítsa az akadályokat, Scléy Sándor belügyminiszteri tanácsos úgy végeztet, hogy a névmagyarosítási kérvényekhez ezennel nem kell okvetlenül erkölesi és illetőségi bizonyítványt esatolni, hanem elegendő, ha az a hatóság, melynek utján a kérvényező fölterjesztéi folyamódványát a miniszterhez, megerősíti, hogy azok az adatok, melyeket a kérvényező erkölesi előlétele és illetősége dolgában előad, megfelelnek a valósnak.

*** A debreceni famunkások szakszervelete,** folyó hó 10-én, vasárnap délelőtt 9 órakor tartja évi rendes közgyűlését az egyet helyiségében Varga-utca 11. szám. A tagok pontos megjelenését kéri az elnökség.

*** A párisi világkiállítás debreceni kitüntetőjei.** Az 1900-iki párisi nemzetközi kiállítás juryje által megítélt oklevelek és érmek egyrésze halálozás, cégváltozás s más okok miatt nem lett kikézbécsíthető. Így nem kézbesítették még érmeiket néhai Torday Gábor és Kjug György debreceni lakosoknak.

Ezeknek képviselőit vagy jogutódait most hivatalosan is felszólítja a kereskedelmi miniszter, hogy érmeiket a miniszterium segédhivatali igazgatójánál vegyék át.

* **A főispáni bankett.** Domahídy Elemér főispán hétfői beiktatása után tudvalegőleg diszebed lesz a Bika-szálloda dísztermében. Ezen a diszebeden várakozáson felül álló számban vesznek részt az érdeklődők. Tegnapelőtt még háromszázan voltak, a kik bankettjegyeket váltottak, ma már felül van a négy százan a résztvevőkre jelentkezők száma.

* **Pályázat három tanári állásra.** A jogakadémia Karsa István dr. tanár nyugalmába vonulása folytán a magánjogbányajog-telekkönyvi rendtartás tanszéke, a tanítóképezdén egy földrajz-természettudományi, a főgimnáziumban egy matematika-fizika, esetleg geometria katedra jön üresedésbe. A püspök mindhárom tanszékre most hirdet pályázatot.

* **Letört bimbó.** Szomorodott szívvel tudatjuk, felejthetetlen jó gyermekünknek Honának, hosszas szenvedés után életének 13-ik évében történt csendes elhunytát. Kedves halottunk hült teteme folyó hó 10-én d. u. 3 órakor fog a római kath. szertartása szerint Varga-utca 16. sz. háztól a Szt.-Anna-utcai temetőbe örök nyugalomra tetetni. A végtisztesség tételre ismerőseinket és barátainkat szomorodott szívvel meghívjuk. Debrecen, 1904. január 9. Bánatos szülei Vanieskó József és neje.

* **Lemondás az elnökségről.** Puky Gyula volt főispán a zenedénél viselt elnöki tiszttségéről lemondott. Az elnöki állás betöltése ügyében a választmány közelebbi ülésén intézkedik. Addig az elnöki teendőket Komlóssy Dezső alelnök végzi.

* **Fogy a város fája.** Hidegre vált az idő és a város faraktárából sűrűn fogy a fa. Az utóbbi napokban annyira megfogyott a készlet, hogy a tanács szükségét látta új fannenyiség behordatásának. E célból elrendelte, hogy a Haláp, Bánk és Paczról fát hordassanak be a városi faraktárba, nehogy a város közönsége valahogy tüzelő nélkül maradjon. Az sem fog ártani, ha jó fáról gondoskodnak, nehogy aztán a publikum rossz fát tegyen a tüzre.

* **Asszony háboru.** Tegnap délben a Hatvan-utca sarkán esinos kis botrányt rendezett két asszony, melyet nagy közönség nézett végig. Mint két furia, úgy rontott egymásra a két asszony s alaposan helyben hagyták egymást. A botránynak, melynek féltékenységtől volt az indító oka, a rendőrvetett véget, a ki a központra vezette a két asszonyt.

* **Póttartalékosok elbocsátása és behívása.** Azok a póttartalékosok, a kik most szolgálnak, huszonnyolc nap után szabadságotatnak. E város katonaiosztálya megkapta az értesítést, hogy most az 1902. évbéli póttartalékosokat hívja be. Ezek szolgálata már bizonytalan időre fog terjedni.

* **Elopták a szürét.** Kocsijával a Csapó-utcaán levő Klein-féle liszt kereskedés előtt állott Kiss István vidéki gazda. Míg a boltban dolgát végezte, az alatt a lovára terített szürét valaki ellopta. A tolvaj gyorsan igyekezett tudni a szürén. Az őcskásokhoz vitte s potom áron kínálta megvételre. Az alkut azonban nem köthette meg, mert a rendőrről megjelenő Kiss István ebben megzavarta. A gyors kezű tolvajnak úgy látszik gyors lába is van, mert mielőtt megakadályozhatták volna, a szürét hátra hagyva megugrott. A tolvajban

Kozma Sándor esavargóra ismert a rendőr, a kinek elfogatása iránt a szükséges intézkedéseket megtették.

* **A sorozás Debrecenben.** Ujabb és újabb kitérések után Debrecen város katonaiügyi osztálya ismét megállapította a fősorozás idejét. — Mint tegnap megtartuk, a honvédelmi miniszter felszólította Debrecen a sorozási tervet kidolgozására s ennek a katonaiügyi osztály már eleget is tett. A miniszter megemlítette rendeletében, hogy ez az azon esetre szól csupán, ha a képviselőház az újonclétszámot megszavazza. Ez már megtörtént. Az újonclétszámot általánosságban már megajánlották s a sorozás most már talán megtartható lesz. Ilyenformán a debreceni katonaiügyszta legújabb tervetve bizonyára nem hiábavaló munka s a sorozás február 3-tól 8-áig, vagy 19-től 24-éig tartatik meg. Pár héttel később már az újabb fősorozást kellene megtartani, de ebből természetesen semmi sem lesz.

* **A gazdasszonyok veszedelme.** Sok kellemetlenséget okozott a gazdasszonyoknak az az apró tolvajbanda, a mely különös előszeretettel viselkedett a gazdasszonyok kettei iránt. A banda egy részét a rendőrségnek sikerült összefogdosni; a tyuklopások egyidőre megszűntek. Most azonban a banda szabadon levő tagjai újra működéshez fogtak s több helyen sikeresen is működtek. Többek közt Szabó István Rakovszky-utca 64. sz. alatti lakos ketteit is kitesztették. A csirke tolvajokat a rendőrség üldözi.

* **A párbaj ellen.** A grandiózus mozgalomnak, mely a párbajmánia ellen oly hatalmas hullámveréssel indult, segítségére érkezett most egy üdvös rendelet, mely valóban hivatva van arra, hogy példát teremtsen s ezáltal erős révbeseget lendület adjon a nagy akciónak. A kolozsvári királyi főügyészség — mint nekünk jelentik — rendeletet adott a ki a körülehez tartozó összes ügyészségekhez, oly utasítással, hogy a jövőben, a párbajvétségknél a vádindítványt terjesszék ki a segédekre is és szerezzenek érvényt a törvény erre vonatkozó rendelkezésének. A magunk részéről őszinte örömmel üdvözöljük ezt az okos, bátor rendelkezést. Helyeseljük és elismerésünket fejezzük ki, mert valóban az egyik célravezető módja végre csökkenteni a párbaj mindjebb terjedő örültségét. A mikor t. i. uri emberek néha gyilkolnak, legtöbbször nyomorékká tesznek valakit. S megvagyunk arról győződve, hogy ez az üdvös és helyes rendelet ha a hatóságok követni fogják a gyönyörű példát megszünteti a párbaj mániát s végre eltünteti azokat a segédeket, akik komoly nagyképűséggel akarnak vért látni — másnak a vért — egy görbe nézésért, vagy egy lábtaposásért. Nem kételkedünk abban, hogy a rendeletet a többi főügyészségek is kibocsátják s hogy a törvényszékek belátva a kérdés valóban nagy horderejét; segítségére lesznek az ügyészségnek azzal, hogy helyt adnak vádindítványainak és büntetéssel fogják sújtani a segédeket minden olyan esetben, a midőn a párbajra nem volt meg a kellő komoly ok. S ekkor ne vizsgálják csupán a jegyzőkönyv formáját, hanem azt, mi volt a sértés és valóban történt-e komoly és határozott kezdeményedés az ügy békés elintézésére. Ha nem: bűnösök a segédek és sújtsa őket a törvény teljes szigorja. Ez a rendelet és annak céltudatos keresztülvitele oly eredményeket szülhet, melynek nyomán egy egészségesebb társadalmi alakulás támadhat.

* **Elfogott háziszarka.** — Sinka Sándor gimnáziumi igazgató hetesét Mészáros Sándort a rendőrség tegnap elfogta és tartóztatta. A hetes bűne az volt, hogy gazdáját állandóan lopta, míg végre rajta vesztett. Mészáros Sándort a rendőrség büntetésének kitétele után illetőségi helyére fogja toloncolni.

* **Tegnapi halottak.** Tegnap a következők hunytak el Debrecenben: Balogh Mária ref. 17 napos, Szokoly Gyula ág. ev. 8 éves, Csohány Ambrus ref. 49 éves, Madarász Ferenc ref. 35 éves.

* **Letzter József fényképészeti festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejáratánál lévő kirakatokban.**

* **Szerencse pénz- szivar- és cigarettatárcák, szerencse malacok, meglepő, szép legyezők, alkalmas tombola- és tréfás tárgyak, menyasszonyi és alkalmi ajándékok, ugyszintén fűsík, kefék, illatszerek és mindenféle tolett-cikket olcsó, szabott árak mellett beszerezhetők Mentze Henrik újdonságok áruházában, Piac- és Szent Anna-utca sarkán.**

* **Báli legyezők, keztük, harisnyák, crepe de chine, monslin chiffon, liberit óriási választékban igen olcsón szerezhetők be Bartha Kálmán főtéri üzletében. Bál ruhahuzatok, csipke, himzett muslin és gáz, selyem tüll nagy mintagyűjteményből megrendelhetők.**

* **Ujtöltésű villanylámpák érkeztek.** Mentze Henrik újdonságok áru házába piac és Szent Anna-utca sarkán 1 drb 1.25 és 3.-ft, utántöltés 60 kr. Ugyanott a legolcsóbb szabott árak mellett kapható: kizárólag csak jó minőségű: pénz- szivar és cigarettatárcák, fűsík, kefék, illatszerek és szappanok; sollimenci tölzsebkések, ollók, borotvák és borotváló készületek, dugóhuzók, célszerű házi szerzőmök, hajszívóvasak is — szívóvas melegítő, gyorsfűzők, stb. ezerféle célszerű újdonság menyasszonyi és alkalmi ajándékoknak.

TÁVIRATOK.

Meszlényi szatmári püspök haladoklik.

Szatmár, január 8. Szatmárról távirják: Meszlényi Gyula szatmári püspök az ősz óta állandóan gyöngélkedik. Baja mely cukorkabetegségben jelentkezett e héten rosszabbra fordult s kezelőorvosai dr. Göbl Alajos és dr. Erdélyi Károly aggodalmasnak jelentették ki a püspök állapotát. A 72 éves agg főpap a nap nagyobb részét alva tölti. Miután ereje rohamosan hanyatlak s táplálékot nem vesz magához, félni lehet a katasztrófa bekövetkezéséről. Kedden este a nagy beteg püspököt a haladoklik szentségével is ellátták. A beteg mellett állandóan apácák várnak.

A háboru kitör.

Tokió, január 8. Az Argentínától megvásárolt két japán páncélos Angol tartalékos tisztek vezényletével. Génuából angol lobogó alatt elindult Japánba. Az angol flotta elkiséri. Nagy szenzációt kelt, hogy az orosz hadihajók nem merik közletről követni.

Washington, január 8. A hadügyminiszteriumnak jelentik, hogy Japán 35 ezer főnyi csapatot kezd Koreába szállítani. A hivatalos körök ezt a háboru közvetlen előjelének tekintik.

Fiume, január 8. A japán kormány küldöttje utban van, hogy a Withead torpedógyárban nagyszámú torpedót beszeressen.

Jokohama, január 8. Az orosz jegyzék elosztatta a béke utolsó reményét is.

Portartur, január 8. Az orosz hajóraj lepecsételt utasítással Koreába indult.

Moszkva, január 8. Oroszország szállító hajót vásárolt, mely, ezer-öttszáz embert szállít Kelet-Azsiába. A kormány megtiltotta az újságoknak, hogy a csapatmozdulatokról hírt közöljenek.

Portartur, január 8. Több orosz hajó a múlt éjjel elindult a nyílt tengeren lévő cirkáló hajók megerősítésére. Hír szerint az egyesült haderó előnyomul, hogy összeitközzék a Korea felé közeledő négy páncélos hajóból álló hajóhaddal.

Szjoul, január 8. A követségeket a különböző nemzetek csapatai őrzik. A koreai császár a fölkeléskor az európai követségek egyikére menekült.

Pánik egy színházban.

Tuda, (Oroszorsz.) január 8. Tegnapi színelőadás volt a városi vígadóban. A rögtönzött színpadon tűz keletkezett, mire óriási pánik támadt. A tolongásban sok asszony és gyermek megsebesült. A terem-ből csak egy kijárást volt.

Véres kardpárbaj.

Budapest, január 8. Arlov vívó-teremben kardpárbaj volt tegnap este. Dr. Hetecs (Hirschfeld) Antal ügyvéd és fővárosi bizottsági tag viaskodott dr. Kiss Ferencz székesfővárosi tanácsjegyzővel. Dr. Hetecs Antal segédei voltak Krasznay Ferencz képviselő és Satori Ernő. Dr. Kiss Ferencz segédei voltak Nessi Pál képviselő és Hódy Gyula hírlapíró. A felek rendkívül hevesen csaptak össze kétszer. A második összecsapásnál dr. Hetecs Antal súlyos és mély sebet kapott a fejére, a melyet öt öltéssel varrtak be. Dr. Kiss sértetlen maradt. A párbajra szóváltás adott okot.

Az orosz-japán háború.

Port-Said, január 8. A Diana angol cirkálóhajó utasítást nyert, hogy itt várja be a további parancsot.

Genua, január 8. Argentína képviselői ma adták át Japán megbízottainak a Moreno és Rivadavia nevű argentinai cirkálóhajókat. A két cirkálóhajó, amelyek a Kasuga és Nissia nevet viselik, holnap délután mennek a tengerre.

Tokio, január 8. Komura külügyminiszter és báró Rosen tegnap délután tanácskoztak az orosz követségen, mert báró Rosen még mindig gyengélkedik. A japán jegyzőkre adott orosz feleletet titokban tartják. Ma tanácskoztak a miniszterelnök, a külügyminiszter, a hadügyi és tengerészeti miniszter, valamint több kiváló személyiség. Holnap valószínűleg itt újból ülés lesz. Legjobbban értesült körökben az a benyomás általános, hogy Oroszország felelete nem kielégítő. A tegnapi tőzsdén az arfolyamok kissé javultak, a mai forgalomban azonban ismét estek. A nép hangulata nyugtalan.

Sanghai, január 8. Bridge tengernagy mára tervezett Hongkongba való utazását a távol Kelet zavaros politikai helyzete miatt alhalasztotta.

Washington, január 8. A miniszterelnökség kijelenti, hogy Amerikának érdekei Koreában talán jelentősebbek, mint bármely más nemzeté. Az az elhatározás, hogy tengerészkatonákat küldtek a koreai fővá-

rosba, abból a kívánságból eredt, hogy nemcsak a követséget, hanem a esemplói villamos vasutat és villamos műveket, a melyek az amerikaikat is nagy mértékben érdeklik, megvédelmezzék.

Megszökött nagykereskedő.

Berlin, január 8. Berkovics itteni fehérnemű nagykereskedő 225,000 márka adóssággal megszökött.

A chikágói tüzvész.

Chikágó, január 7. Az Iroquois-színház katasztrófája miatt megkezdődött bünyvizsgálat temérdek bűnös mulasztást derített ki. Így szakértők és tanuk bizonyították, hogy a színház asbest-mentőfüggönye már régen felmondotta a szolgálatot és már egy hónap előtt, a mikor a színpadon tűz támadt, nem működött.

Nők az állami szolgálatban.

Krisztiánia, január 8. A kormány törvényjavaslatot dolgozott ki, a melynek értelmében nők alkalmazhatók állami hivatalokban, ha megfelelnek az alkotmányos törvényekben a férfiak részére előírt követelményeknek és megvan az illető hivatalokra előírt minősítésük. Egyes hivatalokból, mint amilyenek az egyháziak, rendőrségek, konzulátusiak és katonaiak az asszonyok továbbra is kizárva maradnak.

Sötétség nappal.

Bécs, január 8. A rendkívüli, szokatlanul sűrű és szinte fekete köd olyan sötétségbe burkolta a várost, mintha napfogyatkozás lenne. Az utcákat olyan sötétség borítja, hogy emberek csak tapogatózva képesek előrehaladni és a villamos kocsik, omnibuszok és egyéb fogatok meggyújtott lámpásokkal közlekednek. Hasonló sötétségre fényes nappal Bécsben senki sem emlékszik. Dél előtt 9 és 10 óra közt egy kissé derengeni kezdett, de délután a város utcai megint sűrű ködbe és sötétségbe voltak burkolva.

HIREK.

Éjjeli posta.

Megszöktetett milliomos leány.

— Fővárosi tudósítónktól. —

A városiigéti egyesületi jégpályán tegnap délután nagy volt a futkározás, keresés, jagtatás. Egy meglehetősen „erőstermetű” mama kétségbeesetten panaszolta el a jégen egybegyűlteknak, hogy a gyönyörű leánya, a kivel négy órákor együtt jöttek ki a jégre — eltűnt.

A mama még megvárta, míg egy elegáns szőke fiatalember felesatolja a leánya lábára a fényes Condor-t, azután a többi mamákkal együtt bevonult a melegedőbe, hogy egy apró écsze mellett megbeszéljék a legfrissebb pletykákat. A mama ezalatt nem vette észre, hogy a Budapest legfrissebb pletykáját épp most készíti a lánya, meg egy szőke fiatalember, a ki a közep-kori lovagok mintájára így szólt a kisaszszonyuknak:

— Ha szeret, szökjék meg velem!

És a kisaszony nem is habozott sokat. Lerugta a lábáról a koresolyát s míg a mama a melegedőben javában szapult a budapesti rossz asszonyokat, egy csukott egyfogatuban kihajtatott a szőke fiatalemberrel a pályaudvarra. A pikáns eset részletei a következők:

Az Andrássy-ut egyik óriási palotájának majdnem egész második emeletét lakja St. S. budapesti bankár, a ki milliomos hírében áll. A bankárnak gyönyörű lakásán kívül volt egy gyönyörű lánya is, a ki

Sárinak hívták és a kinek a szeme szebben ragyogott, mint apjának a legnagyobb gyémántja.

A bankár őrizte is a lányát és szászor kijelentette a háznépe előtt, hogy aranyból kell lenni annak az embernek, a kihez feleségül adja. Csakhogy Sári nem sok figyelmet szentelt az apja jó tanácsainak és alig hogy az első hosszú szoknyát fölvette, szerelmes lett egy B. nevű biztosítási tisztviselőbe, a kinek a frakján kívül alig volt egyéb betáblázható ingatlana.

A bankár és a felesége természetesen fejvesztés terhe mellett megtiltották B.-nek, hogy a küszöbüket átlépje, a lányok mellé pedig kettős őrzetet rendeltek ki. Csakhogy a fiatal szerelmesek a világ teremtése óta igen ötletesek és B. meg Sári kisaszony majd mindennap találtak alkalmat a beszélgetésre. Es így érlelődött meg bennük az a terv, hogy megszökjek.

Tegnap délután esunyá, sötét idő volt a mama a melegedőben teázott, a fiatalok pedig felhasználták az időt és — megszöktek.

Senki sem tudja hova, senki sem sejt merre. A bankár pedig kétségbeesésében telesírja mind a husz szobáját és szívesen megbocsátana a fiatal szökevénynek, csak tudná merre vannak.

Huszárok lázongása.

Harmadéves katonák békétlenkedése.

Nap alig mulik, hogy a harmadéves katonák lázongásáról ne érkezék hír. — Lembergől táviratozzák:

A Lembergben állomásozó huszárezred legénysége körében néhány nap óta ismételt fordulnak elő botrányok. A huszárok kiknek tovább kell szolgálniuk, ittas állapotban összetűztek az altisztekkel. A zavargókat megbüntették és a tulzott lázadást kedvelőket megbüntette az ezredparancsnokság.

Bajáról jelentik, hogy a visszatartott honvédhuszárok nyílt zavargásba léptek. Tegnapi éjszaka megtámadták a Madách-, Kádár-, és László-utazakat s kardjaikkal a házak ablakait megrongálták.

A zavargók még karácsonykor kijelentték, hogy ha január 6-ára nem engedik őket haza, mindent összezuznak a városban. A kaszárnyák zárva vannak. A lakosság között nagy az ijedelem, újabb zavargástól félnek.

A katonai lázongásokkal áll összefüggésben az a nagyfontosságú hír, melyet az Egyetértés mai száma közöl.

Báró Beck tábornagy, a vezérkar főnöke tegnap hosszabb kihallgatású volt a királynál. Beavatott körökben azt beszél-lik, hogy a kihallgatásnak ezuttal nagy volt a jelentősége, s Beck a szomszéd csapatok dolgában tett jelentés a királynak. Osztrák katonakörökben megszivelték végre azt az időt, a mely a magyar részről merült fel s a mely a boszniai magyar csapatoknak osztrák ezredekkel való pótlását kívánja.

A mint Bécsből telefonálják, a boszniai magyar katonák sorsában még e hét végén kedvező fordulat áll be. Ebben az ügyben Pietreich hadügyminiszter s Welsersheimb landwehr-miniszter is kihallgatásra mennek a királyhoz.

Beck báró tegnapi kihallgatásán szóba került az újonejavaslatok sorsának bizonytalansága is.

Leharapta az orrát. (Éjjeli express tudósítás.) Puskás Imréné született Somogyi Mária napszámosnő összeveszett Szabadszálláson az urával, a kivel különben hosszabb idő óta nem él együtt. Cívódás közben Puskás Imre rárontott a feleségére, Somogyi Mária-ra, a kinek az orrát leharapta. A súlyosan sérült asszonyt bekozták Szabadszállásról Budapestre, a Rókus-kórházba.

Öngyilkosság. (Éjjeli express tudósítás.) A rákos-újszászi vonalon — mint megirtuk — a vasuti sínek mentén holtan talált Berez Lajos bérkocsissegéd dolgában a rendőrség már befejezte a vizsgála-

tot. Annak a megállapítása körül forgott a vizsgálat, ha vajjon gyilkosság, öngyilkosság vagy szerencsétlenség esete forog-fenn. A vizsgálat megállapította, hogy Berecz Lajos borkocsissegéd öngyilkossá lett még pedig azért, mert félt attól a büntetéstől, a mely reá egy késeles ügyből kifolyólag várakozott.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Egy gyári leány szerencséje.

Kárpótlás a szépségért.

Nem csupán a telekkönyvileg betáblázható tulajdon bír értékkel, hanem a szépség is. A szegény leány egyetlen vagyona a szépsége s ha ezt elveszik tőle, épen olyan szerencsétlen, mintha a háziurnak leeg a háza, a földbirtokosnak elsüllyed a földje, az énekesnőnek bereked a hangja. Sőt még rosszabb a sora annak a szegény leánynak, a ki szép volt és megrutult. A mi törvényeink nem sokat törődnek az elveszett szépséggel; azonban az angol törvény e tekintetben sokkal emberségesebb és — udvariasabb. Ezt bizonyítja a következő eset, a mely az essexi bíróság előtt került eldöntés alá.

Egy rendkívül szép leány, a ki gyáiban van alkalmazva, oly szerencsétlenül járt, hogy önhibáján kívül összegezte munka közben az areát, a melyet a forradások teljesen elrutítottak. A szegény leány pert indított a gyár ellen s kártérítést követelt, még pedig sokat.

A tárgyalás során ezt mondta a panaszos leány.

— Ha munkával is tartottam fenn magam, az volt a reményem, hogy férjhez megyek. A míg szép voltam, nem is aggodtam a miatt, hogy férjet nem találok; sőt bizonyos voltam benne, hogy boldog leszek, mert sokan vetélkedtek a birhatóságért. Most azonban, hogy megrutultam, nem vesz el senki a pusztá arcomért; a ki elvesz, annak hozomány kell. Követek tehát elvesztett szépségemért hozományt.

— Csakugyan olyan szép volt azelőtt a kisasszony? — kérdezte a bíró?

— Ha meg akar győződni róla, elhozom a fényképemet. Tessék itélni róla.

A bíró megnézte az areképet és mosolyogva felelte:

— Csakugyan nagyon szép volt, sőt rendkívül szép! Ez a szépség csakugyan vagyont ért.

Es megítélte a szerencsétlen leánynak 800 font sterlinget kárpótlásul.

§ Soós bíró ügye. (Távirat.) Ismeretes, hogy a pestvidéki törvényszék, mint delegált bíróság, dr. Soós Kálmán budapesti büntetőtörvényszéki bírót, volt tanácselnököt, öt megvesztegetési eset miatt vád alá helyezte, ugyanakkor azonban elrendelte, hogy a hónapok óta vizsgálati fogságban tartott bírót bocsássák nyomban szabadon. Dr. Magyar István királyi ügyész felfolyamodást jelentett be úgy a szabadlábrahelyezés miatt, valamint azért, mert a törvényszék dr. Soóst nem tizenhárom, hanem csak öt megvesztegetési eset miatt helyezte vád alá. A budapesti királyi ítélőtábla most foglalkozott az ügyesség felfolyamodásával s annak részben helyt is adott, a mennyiben a vádlottbíró nem őt, hanem kilenc megvesztegetési eset miatt helyezte ujabban vád alá.

CSARNOK.

Az örökség.

— Regény. —

Irta: **Than Gyula.**

(Folytatás.)

Azután, mert a vonat indulásáig volt rá elég idejük, hosszasan elbeszélgettek. Egyszer Timót újabb kérdést vetett fel a marcona matrözhoz.

— Látja, azért mégsem ismert be mindent.

— Mindent beismertem. Őszintén elmondtam a mit tettem. Másról semmiről sem tudok. En azt az embert sem az előtt, sem azóta nem láttam.

— Már pedig a csolnakkal, a melybe engem közösen elhelyeztek, tettek valamit.

— En semmit uram.

— A csolnak alját kifurták.

A marcona ember nagyot nézett.

— Erről esküszöm semmit se tudok.

Ha a csolnak alját valaki kifurta, azt nem tehetné más, csak az az ember, a ki engem megvesztegetett.

— Hogyan tehetné, hiszen együtt voltak. Ha együtt voltak, csak láthatta talán?

— En lementem a kajütbe önért nagyságos uram. Ez alatt tehetné.

— Volt ideje hozzá?

— Volt, hiszen én közel fél óráig időztem lenn a folyosón.

— Ugy, tehát azt is ő tette. Az a hitvány ember. Nem bizott abban, hogy a csolnakkal elpusztulok. Biztosabb módszert kerestem. Megfurta a csolnak alját, hogy talán még mielőtt felébrednék, elmerüljek a hullámokban.

— Rettenetes ember! — kiáltott fel az a matröz, a kit Timót Brindiséből hozott magával. De hát mi oka lehetett annak az embernek ilyen vakmerő tette?

— Mi oka? Azt majd megtudjuk otthon, Semmi. Soha életemben nem vétettem neki. Ismeretségünk is rövidebb keletű, de az első perctől kezdve gyűlölt. Azt hiszem, hogy irigylő tőlem szerelmemet, az én drága Ilmát. Azt hiszem, hogy ezt az angyalt, vagy talán ennél is inkább a vagyonát szeretné birni. Ha van oka rá, hogy ellenem küzdjön, csak ez az egyetlen lehet. De Isten megverte érte. Meghiúsult minden galád, hitvány törekvése. A verem, a melyet nekem ástott, ime most megnyílt az ő számára.

Timót azonban s ezt a beszélgetés során is nyilvánvalóvá tette, nem is ennek, mint annak örvendezett jobban, hogy viszontláthatja édes anyját s szép szerelmest Ilmát. Az a boldogság, a melyet ez az édes viszontlátás ígért, töltötte el egész valóját gyönyörűséggel.

— Folyt. köv. —

NYILTTÉR.

Bucus.

Mindazon barátaim, barátnőim és ismerőseimnek, kiktől személyesen nem bucsuzhattam el, ezuton mondom Isten hozzádot.

Irinyi Vilmos.

Értesítés.

Budapesti üzletem nagy kiterjedése folytán debreceni fióküzletemet felosztattam, ottani képviselőmmel **Prelovszky András urat** Debrecen, Kossuth-utca 4. szám alatti jó hírnevű elsőrangú Céget bízom meg és egyben kérem a nagydemű vevőim megbízásait hozzám Budapestre címezni, vagy pedig Prelovszky András urhoz juttatni.

A debreceni üzlethelyiségem minden órán kiadó, értekezni szintén képviselőmnél kérem.

Tisztelettel

Blum Sándor,

udvari szállító.

Budapest Váci-utca 15. szám.

SZINLAP.

Ma, szombaton bérlet 85-ik szám „A”

KAMÉLIÁS HÖLGY.

Kezdeté 7 és fél órakor.

Holnap, vasárnap két előadás:

Délután 3 órakor, félhelyárral bérletszűnet.

A BETYÁR KENDŐJE.

Népszínmű 3 felvonásban.

Este 7 és fél órakor, bérletsz. rendes helyárral

TAVASZ.

Nagy operett 3 felvonásban.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utódai
Debrecen, Kistemplombazár.

Nagy választék

farsangi czikkek

Francia victória selyem,
himzett gázok, ajour selyem
batist, tricot'n. mervellieux,
louisenne selymek minden
szinben.

1860.

1903. v. k. sz.

1903.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. bíróságnak V. 2256/3/1903. számú végzése folytán közhirrre tétetik, miszerint **Klement József** részére ifju **Barcsay Miklósné** debreczeni lakostól 576 kor. 43 fillér tőke, ennek esedékes 5% kamatai és eddig összesen 96 kor. 90 fillér perkölttség erejéig 1903. évi julius hó 14-én bíróság felülfogialt és 1349 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok 1904. évi január hó 11-én délelőtt 10 órakor kezdetét veendő és Homokkertben, alperes lakásán megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet igórónek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni. Debrecen, 1903. évi december 8-án.

Oláh Géza,

bírói kiküldött.

INTELLIGENS URAK és HÖLGYEK!

Ha csak tisztasági szempontból is szereti a szép és formás körmököt, forduljon teljes bizalommal

Szücs János utóda

podrász céghez
(Hunyadi-utca 26.), mely specialista körömápolásban (manicure). Debreczenben egyedüli, ki ezt az igazán szükséges új és divatos dolgot eszközli, egyes kiszolgálásokat és havi bérletet is elfogad **olcsó árban**; kívánatra házhoz megyen.

